

UKRAIŅU BĒGLI UN MIGRĒJOŠIE DARBA ŅĒMĒJI – ATBALSTS DARBA DROŠĪBAS UN VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS PRASĪBU IEVĒROŠANAI (GADĪJUMS PL3)

1 Ievads

Efektīvas darba drošības un veselības aizsardzības (OSH) prakses veicināšana ir drošāku un veselīgāku darbavietu galvenais elements. Uzlabojumus darba drošības un veselības aizsardzības (OSH) pārvaldības kārtībā un praksē visās nozarēs un dažāda lieluma uzņēmumos – lielos, vidējos un mazos – veicina, atbalsta un uztur dažādi institucionālie dalībnieki un procesi gan pašos uzņēmumos, gan ārpus tiem. Zinātniskos pētījumos, cita starpā, uzsver kritisko lomu, kāda var būt valsts darba drošības un veselības aizsardzības regulatīvajām iestādēm, piemēram, darba inspekcijām, kā arī profilakses dienestiem¹. Šī gadījuma analīze ir daļa no pētniecības projekta², ko īsteno Polijā, lai sniegtu papildu informāciju par šo jautājumu.

Reaģējot uz nepieciešamību, Polijai pielāgoties migrantu un bēgļu pieplūdumam 2022. gadā, tika veikti pasākumi, lai atbalstītu ārzemniekus Polijas darba tirgū saistībā ar darba drošību un veselības aizsardzību. Tālāk sniegtajā gadījuma piemērā ir ietverta Nofera arodmedicīnas institūta (NIOM) iniciatīva Lodzā. Jānorāda, ka arī citas organizācijas, piemēram, Valsts darba inspekcija un Lauksaimniecības sociālās apdrošināšanas fonds (*Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego*), kas ir veikušas pasākumus, lai atbalstītu Ukrainas bēgļus.

2 Gadījuma apraksts

Nepieciešamība izveidot tiesisko regulējumu migrantu uzņemšanai no Ukrainas radās jau pirms kara sākuma, ko vēl vairāk aktualizēja Covid-19 pandēmija. 2020.–2021. gadā pieņemtie tiesību akti ļāva migrantiem likumīgi palikt Polijā līdz pandēmijas beigām. Turklāt pandēmija pasliktināja Ukrainas ekonomisko situāciju salīdzinājumā ar Poliju, liekot lielākam skaitam migrantu apsvērt iespēju pastāvīgi apmesties Polijā.

Krievijas agresijas karš Ukrainā bija iemesls ukraiņu masveida bēgšanai, meklējot drošu patvērumu ārpus savas valsts. Līdz 2023. gada novembrim vairāk nekā 15,4 miljoni bēgļu bija šķērsojuši Polijas robežu, no kuriem aptuveni 1,6 miljoni bija reģistrēti Polijā ar pagaidu aizsardzības statusu (saskaņā ar Pagaidu aizsardzības direktīvu). Saskaņā ar grozījumiem Likumā par palīdzību Ukrainas pilsoņiem saistībā ar bruņoto konfliktu šīs valsts teritorijā³ Ukrainas pilsoņu uzturēšanās termiņš Polijas teritorijā, kas saskaņā ar minētā likuma noteikumiem tiek uzskatīts par likumīgu, tika pagarināts līdz 2024. gada 4. martam.

Šāda liela bēgļu skaita pieplūdums ir būtiski ietekmējis Polijas darba tirgu un Polijas darba drošības un veselības aizsardzības pakalpojumus. Arī profilakses pasākumu un pakalpojumu sniedzēji bija spiesti ieviest pasākumus, lai pielāgotu savu darbu jaunajai situācijai⁴.

Darba devējam, kas vēlas nodarbināt ukraiņu darba ņēmēju, jāatceras, ka visi ar nodarbinātību saistītie pienākumi attiecas arī uz viņiem:

¹ EU-OSHA – Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra, *Darba aizsardzības noteikumu ievērošanas uzlabošana – visaptverošs pārskats*, 2021. gads. <https://osha.europa.eu/en/publications/improving-occupational-safety-and-health-changing-world-work-what-works-and-how>

² Pilns ziņojuma teksts ir pieejams šeit: <https://osha.europa.eu/en/publications/polands-approach-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-role-labour-inspectorate-and-prevention-services>

³ Eiropas Komisija. (2023. gada 13. aprīlis). *Ukraiņu migrantu dzīves apstākļi un ekonomiskā situācija Polijā – pandēmijas un kara ietekme uz migrācijas raksturu*. https://migrant-integration.ec.europa.eu/library-document/living-and-economic-situation-migrants-ukraine-poland-impact-pandemic-and-war_en

⁴ Turpat.

- Ukrainu darba ņēmējiem izmaksātais atalgojums nedrīkst būt zemāks par minimālo algu vai minimālo stundas likmi;
- ir nepieciešams noslēgt rakstisku līgumu ar Ukrainas pilsoni, kurā tiek ņemti vērā nosacījumi, kas iekļauti paziņojumā, kurš iesniegts nodarbinātības dienestam;⁵
- jānodrošina darbiniekam līguma tulkojums valodā, kuru viņš vislabāk saprot;
- darba devējam ir jāreģistrē darbinieks sociālā nodrošinājuma un veselības apdrošināšanas sistēmā septiņu dienu laikā no dienas, kad darbinieks uzsāk darbu⁶.

Ņemot to vērā, darba devējam ir pienākums nodrošināt ukraiņu darbiniekiem profilaktiskās pārbaudes. Neskatoties uz to, ka Polijas valdība un iedzīvotāji laipni uzņēma savus kaimiņus, šis pieplūdums ir ievērojami apgrūtinājis veselības aprūpes sistēmu, it īpaši personāla ziņā, ko izraisīja pieaugušais pieprasījums pēc pakalpojumiem. Daudzi ukraiņu medicīnas speciālisti ir gatavi un vēlas sniegt savu ieguldījumu. Tomēr viņi saskaras ar ievērojamiem šķēršļiem, tai skaitā poļu valodas barjeru un atšķirībām kvalifikācijas prasībās, lai varētu strādāt Polijas veselības aprūpes sistēmā. Lai risinātu šīs problēmas, Pasaules Veselības organizācija (PVO) sadarbojas ar Polijas Veselības ministriju. Tā piedāvā atbalstu un vadlīnijas, lai integrētu kvalificētus ukraiņu veselības aprūpes speciālistus valsts veselības aprūpes sistēmā, ļaujot viņiem izmantot savas prasmes un apgūto apmācību⁷.

Ar PVO finansiālu atbalstu *NIOM* ir atbalstījis ukraiņu darba ņēmēju pāreju uz Polijas darba tirgu un aizsargājis viņu tiesības uz darba drošību un veselības aizsardzību. Šo darbību rezultāts ir projekts "Ukrainu darba ņēmēji Polijas darba tirgū. Preventīvais skrīnings"⁸. Lēmums rīkoties tika pieņemts, pamatojoties uz novērojumiem par situāciju ārstu konsultāciju kabinetos. Ārsti, kuri veic profilaktiskas medicīniskās pārbaudes darba ņēmējiem no Ukrainas, norādīja, ka viņi bieži saskaras ar veselības problēmām, kas jāārstē. Iespējams, šī situācija ir saistīta ar nepietiekamu medicīnisko aprūpi viņu mītnes valstī un notiekošo karu Ukrainā, kas ir būtiski ierobežojis piekļuvi medicīnas pakalpojumiem. Nozīmīgs izaicinājums šo profilaktisko pārbaužu veikšanai ir valodas barjera. Daudzi nesen ieradušies Ukrainas pilsoņi nerunā poļu valodā, savukārt medicīniskais personāls, tai skaitā ārsti, bieži nerunā ukraiņu valodā. Tas ne tikai sarežģī diagnostikas procesu, bet arī apgrūtinā atbilstošas medicīniskās palīdzības sniegšanu. Ukraiņu pacientiem ir grūti saprast, kādas darbības viņiem jāveic, lai uzlabotu savu veselību, un bieži vien viņi nezina, ka noteiktas slimības ir ārstējamas un ka ārstēšana var novērst slimības progresēšanu. Bieži vien viņiem nav skaidri arī darba ņēmēju profilaktisko pārbaužu mērķi un to iemesli. Vēl jāatzīmē, ka arodmedicīnas speciālisti bieži vien ir vienīgie medicīnas speciālisti, ar kuriem saskaras ukraiņu imigranti.

2.1 Mērķi

Šīs iniciatīvas galvenais mērķis ir nodrošināt visus interesentus, it īpaši Polijas darba devējus, ukraiņu darba ņēmējus un organizācijas un struktūras, kas nodarbojas ar darbinieku veselības aprūpi, ar atbalsta materiāliem, lai atvieglotu un padarītu efektīvāku saziņu ar ukraiņu darba ņēmējiem. Sagatavotie materiāli palīdz iepazīstināt ukraiņu darba ņēmējus ar darba ņēmēju profilaktiskās aprūpes principiem. Tie ir arī instruments, ar ko atvieglot arodslimību ārstu veiktos uzdevumus.

Iniciatīva ir izstrādāta, lai lielā mērā atvieglotu saziņu un novērstu iespējamās nepilnības dokumentācijā – galvenokārt derīgajā medicīniskajā izziņā – zināšanu trūkuma vai pārpratumu dēļ.

2.2 Iesaistītās organizācijas

Šo iniciatīvu īstenoja *NIOM* ar PVO finansiālu atbalstu, kas liecina par starptautisko atbalstu un interesi par darba drošību Polijā. Turklāt *NIOM* sagatavotie izglītības materiāli (sk. 2.3.1. iedaļu) tika izstrādāti ar *Centrum Medyczne Głogowscy s.c.* atbalstu valodas jautājumos.

⁵ Paziņojot rajona nodarbinātības dienestam par Ukrainas pilsoņa nodarbināšanu, darba devējam jāiesniedz informācija par organizāciju, kas uzticējusi darbu ārzemniekam, ārzemnieka personas dati un informācija par veikto darbu.

⁶ *Serwis informacyjny-usługowy dla przedsiębiorcy. Jak zatrudnić cudzoziemca?* <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00211>

⁷ Pasaules Veselības organizācija, *PVO palīdz ukraiņu veselības aprūpes speciālistiem atbalstīt Polijas veselības aprūpes sistēmu, kamēr viņi gaida atgriešanos mājās.* <https://www.who.int/europe/news/item/03-04-2023-who-helps-ukrainian-health-professionals-support-the-polish-health-system-as-they-await-their-return-home>

⁸ Plašāka informācija atrodama šeit: <https://www.imp.lodz.pl/ukrainiski-pracownik-na-polskim-ryнку-pracy-badania-profilaktyczne>

2.3 Kas tika darīts un kā?

2.3.1 Pamatstruktūra

Saskaņā ar esošajiem Polijas tiesību aktiem katram darbiniekam jāveic sākotnējās, periodiskās un turpmākas profilaktiskās pārbaudes, lai nodrošinātu darba drošību un veselības aizsardzību. Savukārt darba devēji nedrīkst atļaut personai strādāt bez derīgas ārsta izziņas, kas apstiprina, ka nav kontraindikāciju darbam konkrētajā amatā. Reaģējot uz ukraiņu darbinieku vajadzībām, *NIOM* izstrādāja izglītojošus materiālus. Tajos ir informācija par profilaktiskās aprūpes principiem darbiniekiem, civilizācijas slimību profilaksi un imunizāciju.

Projekta ietvaros tika sagatavota pamatinformācija ukraiņu valodā par profilaktisko aprūpi darbiniekiem Polijā. Materiālu paketē, cita starpā, ir tālāk aprakstītie materiāli.

- **Īsas filmas**, kurās aprakstīti darbinieku obligāto profilaktisko pārbažu principi Polijas darba tirgū⁹.
 - Videomateriāli sniedz ieskatu par dažādām darbinieku veselības pārbaudēm un arodslimību ārstu apmeklējumu aspektiem. Tie aptver tādus tematus kā veselības pārbažu mērķis, arodslimību ārstu apmeklējuma process un šādu apmeklējumu laikā iegūtā informācija. Video ilgums ir aptuveni sešas minūtes. Tie ir strukturēti kā dialogi starp ekspertu un intervētāju un sniedz skaidrus paskaidrojumus un praktiskus norādījumus par šiem svarīgajiem arodveselības jautājumiem. Materiālu momentuzņēmumus sk. 2. un 3. attēlā.
- **Brošūra, kurā aprakstīti darbinieku obligāto profilaktisko pārbažu principi** Polijas darba tirgū¹⁰.
 - Darbinieku profilaktiskās medicīniskās pārbaudes (*Профілактичні медичні огляди працівників*). Brošūrā ir sniegta būtiska informācija par šo pārbažu obligāto raksturu un mērķi Polijā, kā arī sīkāka informācija par to norises laiku, vietu, nepieciešamajiem dokumentiem, apjomu un iespēju saņemt papildu konsultācijas.
- **Ir izstrādātas arī brošūras par visbiežāk sastopamo civilizācijas slimību** (hipertensija un diabēts) profilaksi un darba ņēmējiem ieteicamajām profilaktiskajām vakcīnām¹¹.
 - Diabēta profilakse darba ņēmēju vidū (*Профілактика цукрового діабету у працюючих людей*)¹². Brošūrā par diabētu ir uzsvērtā diabēta izpratnes nozīme un sniegti norādījumi par tā simptomu atpazīšanu, laboratorijas rezultātu interpretēšanu un nepieciešamības gadījumā medicīnisko konsultāciju lūgšanu. Tajā arī sniegta informācija par diabēta kontroli darba vietā, tai skaitā ieteikumi darbiniekiem ar diabētu, kā arī par paškontroles dienasgrāmatu izmantošanu uzraudzībai.
 - Hipertensijas profilakse darba ņēmēju vidū (*Профілактика гіпертонії у працюючих людей*)¹³. Brošūrā par hipertensiju ir uzsvērtā asinsspiediena kontroles nozīme un sniegti norādījumi par hipertensijas pašpārbaudi, pareizām asinsspiediena mērīšanas metodēm un profilakses pasākumiem. Tajā tiek aplūkota arī hipertensijas kontrole darbavietā un iekļauts paškontroles dienasgrāmatas paraugs asinsspiediena uzraudzībai.
- Turklāt ārstiem un viņu ukraiņu pacientiem tika sagatavotas ukraiņu valodā aizpildāmas **anketas**, lai varētu iegūt uzticamus anamnēzes datus, kā arī pakete ar visbiežāk pacientiem sniegtajiem medicīniskajiem ieteikumiem¹⁴.

⁹ Plašāka informācija atrodama šeit:

https://www.youtube.com/watch?v=wNTIUK5qbgM&ab_channel=InstytutMedycynyPracyw%C5%81odzi
https://www.youtube.com/watch?v=gxdZFQwk2eI&ab_channel=InstytutMedycynyPracyw%C5%81odzi
https://www.youtube.com/watch?v=Mpg2NG7BqhY&ab_channel=InstytutMedycynyPracyw%C5%81odzi

¹⁰ Plašāka informācija atrodama šeit:

https://www.imp.lodz.pl/pliki/be1e2c51aacc61fded29650a26ea709c32136/zasady_przeprowadzania_badan_profilaktycznych_1603.pdf

¹¹ Plašāka informācija atrodama šeit: <https://www.imp.lodz.pl/ua-choroby-cywilizacyjne>

¹² Plašāka informācija atrodama šeit:

<https://www.imp.lodz.pl/pliki/80517ac83c41aba6d8496179d5e90e2589212/ua-cukrzyca.pdf>

¹³ Plašāka informācija atrodama šeit:

<https://www.imp.lodz.pl/pliki/16a718ae4478a8050d51cfe150d8f03b46717/ua-nadcisnienie.pdf>

¹⁴ Plašāka informācija atrodama šeit: <https://www.imp.lodz.pl/ua-kwestionariusze>

1. attēls. Informācija par iniciatīvu *NIOM* tīmekļa vietnē

Avots: *NIOM* tīmekļa vietnē¹⁵

2.3.2 Mērķa grupa

NIOM iniciatīvas mērķa grupa ir Ukrainas pilsoņi, kuri sāk darbu Polijā.

NIOM iniciatīvas mērķis ir arī atbalstīt arodslimību ārstus veiksmīgā komunikācijā ar ukraiņu pacientiem un tādējādi nodrošināt efektīvāku profilaktisko aprūpi.

2.3.3 Inovācijas pakāpe

Šī iniciatīva ir darbaspēka migrācijas un darba drošības pārvaldības paraugprakses piemērs, kas uzsvēr nepieciešamību profilakses pasākumos ņemt vērā kultūru un valodu daudzveidību. Šī pieeja ne tikai palīdz uzlabot darbinieku darba drošību un veselības aizsardzību, bet arī atbalsta viņu sociālo integrāciju un veicina Polijas ekonomikas izaugsmi.

Šo darbību inovācijas pamatā ir to adaptīvā pieeja komunikācijai, izglītībai un integrācijai, kas īpaši pielāgota mērķgrupas vajadzībām un kontekstam.

Vērā ņemama ir koncentrēšanās uz materiālu sniegšanu auditorijas grupas valodās. Šīs inovācijas nozīmē pāreju no universālas pieejas uz dinamiskākām, interaktīvākām un kultūras ziņā apzinātākām stratēģijām, nodrošinot augstāku iesaistes līmeni, labāku izpratni un efektīvāku ārvalstu iedzīvotāju integrāciju vietējās kopienās. Aprakstīto darbību novitāte galvenokārt ir rodama izpratnē par mainīgo darba vidi, ātrajā reaģēšanā uz negaidītiem ģeopolitiskiem notikumiem, empātiskajā pieejā saviem uzdevumiem informācijas un izglītības jomā, kā arī koncentrēšanās uz iespējami lielāko efektivitāti un leģitimitāti darbībās, kas saistītas ar ārvalstnieku nodarbināšanu.

3 Rezultāti

3.1 Kas tika sasniegts?

NIOM projektā:

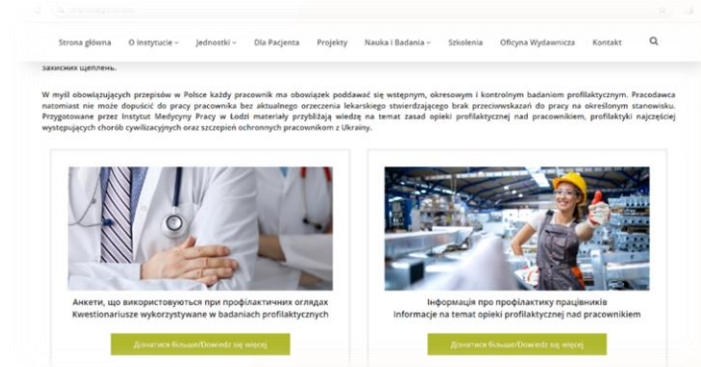
- tika nodrošināta pamatinformācija ukraiņu valodā par profilaktisko aprūpi darbiniekiem Polijā. Materiālu paketē citstarp tika iekļautas īsfilmas un brošūra, kurā ir aprakstīti darbinieku obligāto profilaktisko pārbaužu principi Polijas darba tirgū;
- tika izstrādātas arī brošūras par visbiežāk sastopamo civilizācijas slimību (hipertensija un diabēts) profilaksi un darba ņēmējiem ieteicamajām profilaktiskajām vakcīnām;
- ārstiem un viņu ukraiņu pacientiem tika sagatavotas ukraiņu valodā aizpildāmas anketas, lai varētu iegūt uzticamus anamnēzes datus, kā arī pakete ar visbiežāk pacientiem sniegtajiem medicīniskajiem ieteikumiem¹⁶.

¹⁵ Turpat.

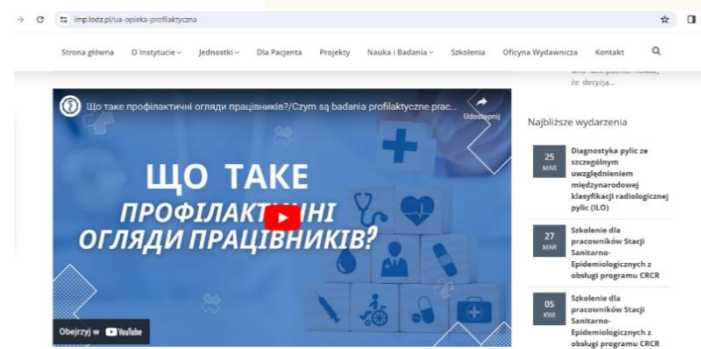
¹⁶ Plašāka informācija atrodama šeit:

<https://www.imp.lodz.pl/ukraiński-pracownik-na-polskim-ryнку-pracy-badania-profilaktyczne>

2. attēls. Īpaša tīmekļa lapa ar materiāliem (poļu un ukraiņu valodā)

3. attēls. Izglītojoša filma (ar tulkojumu ukraiņu valodā)

Avots: NIOM tīmekļa vietne¹⁷

Iesniegtajā iniciatīvā ir skaidrs, ka sniegtais saturs mērķauditorijai ir viegli pieejams. *NIOM* specializācija arodveselības jomā nodrošina nepārtrauktu informācijas izplatīšanu par šo tematu, pozicionējot abas iestādes kā galvenos zināšanu centrus ieinteresētajām personām. Lai gan paļaušanās uz medijiem, kas balstīti uz tehnoloģijām, rada bažas par digitālo pieejamību, *NIOM* nodrošina informācijas izplatīšanu ārpus specializētajām tīmekļa vietnēm, izmantojot tādas kanālus kā konsultācijas pa tālruni un stacionāras vietas noteiktos laikposmos. Iniciatīva nodrošina pastāvīgu informācijas un jaunumu sniegšanu, izmantojot tīmekļa vietnes, sociālo tīklu platformas, biļetenus un nozares sanāksmes. Turklāt arodmedicīnas jomā praktizējošiem speciālistiem ir galvenā loma zināšanu sniegšanā ārstu vizīšu laikā un drukātu materiālu izplatīšanā, lai uzlabotu pieejamību un sekmētu informācijas izplatīšanu.

3.2 Veiksmes faktori un izaicinājumi

Projekta panākumi tiek vērtēti pēc tā, cik lielā mērā kampaņa izraisa tādas mērķauditorijas uzvedības izmaiņas, kas atbilst kampaņas mērķiem. Panākumi nozīmē lielāku informētību par kampaņas tematiku, labāku izpratni vai zināšanas par to un lielāku iesaistīšanos vēlamajās darbībās, piemēram, reģistrācijā, pakalpojumu izmantošanā vai dalībā kampaņas turpmākajos pasākumos. Tāpat ir svarīgi noteikt, vai kampaņas pasākumiem ir ilgtermiņa ietekme, un iekļaut tos pašreizējās komunikācijas stratēģijās. Tā kā projekts vēl turpinās, nav pieejami novērtējumi vai skaitliskie dati par ietekmi.

Projekta panākumi šo mērķu sasniegšanā ir saistīti ar tā daudzšķautņaino pieeju izglītošanai un informēšanai, par ko liecina ievērojami uzlabojumi dažādās nozarēs. Palielinot informētību, mainot uzvedību un veicinot zināšanas par galvenajiem jautājumiem, šādām iniciatīvām ir potenciāls risināt tādas svarīgus jautājumus kā veselība, drošība un sociālā kohēzija. Piemēram, *NIOM* veselības izglītības iniciatīva var ne tikai uzlabot veselības rādītājus, izglītojot ārvalstniekus par slimību profilaksi, uzturu, fiziskām aktivitātēm un garīgās veselības atbalstu, bet arī veicināt izpratni un kultūrsensitivitāti. Mazinot atšķirības starp dažādām kopienām, tā palīdz veidot iekļaujošāku un cieņpilnāku sabiedrību, galu galā bagātinot sociālo un starpkultūru solidaritāti.

¹⁷ Plašāka informācija atrodama šeit: <https://www.imp.lodz.pl/ukraine>

Jānorāda, ka informācijas un izglītošanas kampaņas bieži saskaras ar izaicinājumiem, piemēram, mērķauditorijas sasniegšanu un kampaņas izcelšanu informācijas plūsmā. Šādas kampaņas jāveido tā, lai tās pārvarētu digitālo plaisu, nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi informācijai, un tām jābūt elastīgām, lai varētu reaģēt uz dinamiskām atsauksmēm un mainīgiem apstākļiem.

4 Pārnesamība uz citām ES dalībvalstīm

Šī iniciatīva ir uzskatāma par ieteicamu modeli, lai efektīvi pārvaldītu darbaspēka migrāciju, vienlaikus piešķirot prioritāti migrējošo darba ņēmēju darba drošības un veselības aizsardzības nodrošināšanai. Kultūras un valodu daudzveidības atzīšana un ņemšana vērā profilaktiskajās darbībās uzsvēr iekļaujošas prakses nozīmi darba drošības un veselības aizsardzības prasību ievērošanas nodrošināšanā. Šī pieeja ne tikai uzlabo migrējošo darba ņēmēju drošību un labklājību, bet arī veicina viņu veiksmīgāku sociālo integrāciju.

Šis projekts ir paraugs darbaspēka migrācijas pārvaldībai un izpratnes veicināšanai par darba drošību un veselības aizsardzību, neskatoties uz ierobežojumiem, pārņemot šīs iniciatīvas citās sistēmās, kas saistīti ar atšķirīgiem noteikumiem un standartiem. Lai gan dažādās valstīs ir atšķirīgi nodarbinātības tiesību akti un arodmedicīnas noteikumi, kampaņas, kuru mērķis ir pārvarēt valodas barjeras, veicina pieejamību, sociālo integrāciju un atbalsta tādas universālas vērtības kā solidaritāte. Piešķirot prioritāti darba drošības un veselības aizsardzības pasākumiem un novēršot lingvistiskās atšķirības, šādas iniciatīvas palīdz veicināt saliedētas sabiedrības un uzlabot sabiedrības veselību. Nedroši darba apstākļi ne tikai apdraud atsevišķu darbinieku veselību un drošību, bet var arī radīt tālejošas sekas sabiedrības veselībai. Piešķirot prioritāti darba drošības un veselības aizsardzības pasākumiem, piemēram, profilaktiskai aprūpei un veselības izglītībai, šis projekts palīdz radīt veselīgākas darbavietas, samazināt slogu veselības aprūpes sistēmām un galu galā uzlabot darbaspēka un plašākas migrantu un uzņemošo iedzīvotāju kopienas vispārējo veselības stāvokli.

Atsauces un resursi

Eiropas Komisija. (2023. gada 13. aprīlis). *Ukrainu migrantu dzīves apstākļi un ekonomiskā situācija Polijā – pandēmijas un kara ietekme uz migrācijas raksturu.*

https://migrant-integration.ec.europa.eu/library-document/living-and-economic-situation-migrants-ukraine-poland-impact-pandemic-and-war_en

Nofera arodmedicīnas institūts. *Ukrainiski Pracownik na Polskim Rynku Pracy. Badania profilaktyczne.*

<https://www.imp.lodz.pl/ukraine>

Pasaules Veselības organizācija, *PVO palīdz ukraiņu veselības aprūpes speciālistiem atbalstīt Polijas veselības aprūpes sistēmu, kamēr viņi gaida atgriešanos mājās.*

<https://www.who.int/europe/news/item/03-04-2023-who-helps-ukrainian-health-professionals-support-the-polish-health-system-as-they-await-their-return-home>

Autori: Paulina Kaczmarek, Marta Wiszniewska, Joanna Jurewicz, Jolanta Walusiak-Skorupa (Nofera arodmedicīnas institūts – NIOM).

Projekta vadība: Lorenzo Munar, Dietmar Elsler – Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA).

Šo gadījuma analīzi pasūtīja Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA). Tā saturs, arī tajā paustie viedokļi un/vai secinājumi, ir tikai autora(-u) viedokļi un/vai secinājumi un ne vienmēr atspoguļo EU-OSHA uzskatus.

Ne Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra, ne kāda cita persona, kas rīkojas aģentūras vārdā, neatbild par tālāk sniegtās informācijas iespējamu izmantošanu.

© Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra, 2026.

Pārpublicēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūrai nav autortiesību, atļauja ir jāprasa tieši autortiesību turētājiem.